

بررسی تحریفات عاشورا در یک کتاب جدید

چهارمین عنوان از مجموعه «کتاب های طف» (مطالعات عاشورا) نشر آرما با عنوان «عاشورا و تحریفات» نوشته مرضیه محمدزاده با مقدمه محمدرضا سنگری در ۴۱۲ صفحه منتشر شد. از عصر صفویه وقا جاریه تا به اکنون، مراسم عزاداری، نگارش مقالات متنوع ومتکثر، سروده ها، تعزیه هاو روضه خوانی ها زمینه سازد خل ونصرف ها، تحریف هاو پاراگونه سازی های فراوان در اصل و هدف واقعه عاشورا شده است. در قرون اخیر دوستان ارادتمندانه و ناخواسته - و دشمنان - برنامه ریزی شده و مغرضانه -

گفت وگوی «جام جم» با کیانوش گلزار راغب، نویسنده کتاب «عصرهای کریسکان»

فداکاری اعجاب آور در کردستان

آرش شفاعی
گروه فرهنگ و هنر

سریال تلویزیونی «سوران» این روزها از شبکه یک سیما پخش می شود و در همین مدتی که از پخش آن می گذرد، مورد استقبال مخاطبان قرار گرفته است. این سریال که در مرکز سریال سوریه وابسته به حوزه هنری تولید شده، براساس یکی از آثار منتشر شده در انتشارات سوره سور است و یکی از موفق ترین نمونه های اقتباس در سریال سازی طی چند سال اخیر محسوب می شود. کتابی که برای اقتباس انتخاب شده است، «عصرهای کریسکان» نام دارد. این اثر سال ۱۳۹۹منتشر شد و خاطرات امیر سعیدزاده از دوران جنگ تمحیلی و مقاومت مردم کردستان در برابر گروه های تروریستی مدعی خلق کرد را به تصویر می کشد. این کتاب، به سرعت مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت و با انتشار تقریظ رهبر انقلاب، این استقبال تشدید هم شد. کیانوش گلزار راغب، نویسنده کتاب خود از چهره هایی است که در جریان مبارزه مردمی علیه گروه های تروریستی تجزیه طلب در منطقه کردستان حضور داشته و در جریان این مبارزات اسیر شده است. او با تسلط بر فرهنگ منطقه و لمس وضعیت بحرانی کردستان در دوران ابتدایی انقلاب، در کنار قدرت نویسندگی خود توانسته است، کتابی پرکشش که بازگوکننده وضعیت منطقه و افشاکندنده چهره واقعی گروه های تجزیه طلب است، بنویسد. پخش سریال تلویزیونی سوران انگیزه ای شد با او درباره این کتاب و نیز موضوع استقبال در ادبیات همکلام شویم.

را تقویت کنند، کارشان به تنش و جالش کشیده شده است. من با این دید به این سریال ورود کردم که بتوانم این روحیه همکاری و ارتباط میان سینما و ادبیات را حداقل به سهم خودم ایجاد کنم و آن شاء... برای همکاری های بهتر پایای ای بشود، طبیعتا هیچ متنی، قابل تبدیل به تصویر نیست؛ یعنی تمام یک کتاب قابلیت تبدیل از این مدیوم (کتاب) به مدیوم تصویری ندارد و یک مقدار هم نویسندگان ما باید انعطاف داشته باشند. از طرف مقابل هم سینماگران ما، واقعا باید خالق اثر را به رسمیت بشناسند و سعی کنند روحیه تعامل متقابل را ایجاد و حقوق مادی و معنوی نویسنده را رعایت کنند که این تنش هاو جالش ها برداشته شود.

آیا تالان برآیند شما از سریالی که پخش شده، چیست؟
من احساس می کنم این سریال، کار موافی است. الحمدلله هم از نظر محتوایی و هم از نظر حقوق معنوی نویسنده و مؤلف و همچنین جزئیات سریال، آن را موفق ارزیابی می کنم. جزئیات موضوع داستان، بحث کردستان و همچنین دیگر عوامل مثل استفاده از لهجه کردی، صحنه آرایی و دیالوگ ها، بازی خوب بازیگران، موسیقی تقریبا حماسی و عاشقانه ای که روی کار نشسته، به این موفقیت کمک کرده است و از جمیع جهات فکر می کنم این اثر، کارنامه قابل قبولی دارد.

بنابر این خودتان اقتباسی را که از کتاب تان شده است، پسندید؟
بله.

اگر خودتان قرار بود مشاور فیلمنامه باشید یا فیلمنامه را بنویسید، با توجه به آن چیزی که تا الان پخش شده، روی چه چیزهایی بیشتر انگشت می گذاشتید؟ چه موضوعاتی در این سریال هست که اگر شما نویسنده فیلمنامه بودید، پررنگ تر یا کم رنگ تر می شود؟
درخصوص سایر کتاب هایم هم بیشتر اشاراتی شد که به فیلم تبدیل شود، از همان زمان و نیز از ابتدای مراحل نخستین نگارش و تولید این سریال، سعی کردم حیطه کار خودم را حفظ کنم، یعنی به عنوان یک نویسنده و خاطره نویس، وظیفه ام این است که کتاب تولید کنم و این را برای خودم چارچوب قرار داده ام. وظیفه من تولید سریال و فیلم نیست، چون نه تخصص دارم و نه قصد داشتم و دارم که در این حوزه ورود کنم. حالا در حد مشاوره ای در یکی، دو جلسه که حداقل بروم هم به گروه برای این که می خواهند کارشان را شروع کنند، تبریک بگویم و به آنها دلگرمی بدهم و جزئیاتی را که دوستان فکر می کردند لازم است برایشان توضیح دهم، در خدمت دوستان بودم و بعد خودم را کنار کشیدم. اصلا نمی خواستم نه در بحث فیلمنامه و نه در بحث تولید دخالت کنم و تا روز آخری هم که یک هفته قبل از پخش سریال بود، من دیگر دوستان را ندیدم. البته عوامل تولید سریال، لطف کردند و مرا دعوت کردند و رفتم شاید ۱۰ دقیقه جزئیات و کلیات سریال را یک نگاه کلی کردم و خسته نشاشید گفتم، اما مثل سایر بینندگان منتظر پخش سریال ماندم. این که من بخواهم در ساخت سریال دخالت کنم، اگر تخصص داشتم که خودم می ساختم و حالا که ندارم، دلیلی نمی بینم بیایم و دخالت کنم.

و قبول دارید یکی از چالش های اصلی حوزه اقتباس در کشور ما، نبود این روحیه در نویسندگان است؟

من این را قبول دارم؛ نویسندگان دوست دارند مثل اقتباس ادبی که در سایر کشورها می شود، نعل به نعل اثرشان به فیلم تبدیل شود. این روحیه ممکن است در هر نویسنده ای باشد، ولی ما باید شرایط را در ایران بسنجیم. در کشور ما و در بحث اقتباس به هرحال سال ها کم کاری بوده و اگر هم بوده، روحیه تعامل بین سینماگر و نویسنده وجود نداشته ومتأسفانه این دو گروه به جای این که سعی کنند یکدیگر

در تحریف صورت و سیرت عاشورا مؤثر بوده اند. از این رو شناخت این تحریفات و پیرایش فرهنگ عاشورا از آنها ضرورت دارد. در کتاب عاشورا و تحریفات، محقق ابتدا فصلی در باب نقد معرفتی منابع اصلی تاریخ عاشورا و منابع اولیه تاریخی تحریف شده آورده و پس از آن جمعا به بیان ۱۰۸ مورد از تحریفات عاشورا و بررسی و نقد آنها (در دو دسته «تحریفات لفظی» و «تحریفات معنوی») پرداخته است. فصل پایانی کتاب نیز به آسیب شناسی مناسک عاشورایی و بیان راهکارهایی برای آسیب زدایی از نشر روزگار چاپ کرده است. آقای محمد عزیزی در نشر روزگار این را چاپ کرده است و الان فکر می کنم در فضای مجازی یک کار جوان با کاراکتر شیطان بسیار ریزنقش قابلیت دارد که گل کند و خود من دوست دارم و سوسه های نوشه در قالب یک سریال به تصویر برآید.

در حوزه ادبیات دفاع مقدس و تاریخ شفاعی، یک بحثی وجود دارد؛ این که طی سال های اخیر کتاب های خیلی خوبی منتشر شده ولی ماقط در بحث تولید اثر توانسته ایم خوب کار کنیم و از این مرحله بعد، نتوانسته ایم از این آثار در قالب های مختلف مانند سریال تلویزیونی، فیلم سینمایی، تئاتر، بازی، کمیک استریپ و... ارزش افزوده کسب کنیم. حالا یکم کاری کرده ایم یا باید نیستیم کار کنیم. شما به عنوان نویسنده ای که در این زمینه کار کرده، فکر می کنید مشکل چیست؟

من به واقع احساس می کنم ما دو تا مطلب را همزمان باید داشته باشیم، یکی آن مصالح لازم است، یکی هم اراده ساخت است. نویسندگان ما، چندین هزار نویسنده طی ۳۰ و دو دهه گذشته واقعا در دنیای ادبیات و دفاع مقدس، مخلصانه و جانانه و بدون هیچ چمچداشستی، حتی با هزینه خودشان و با دل و جان، بدون هیچ توقع مادی و حتی رایگان وارد عرصه نگارش و ثبت خاطرات دفاع مقدس شده اند. به هر حال این رویکرد امروزه الحمدلله بعد از دو دهه به نمر نشسته است. الان ما صاحب آثار بسیار خوب و درخشانی در زمینه ادبیات دفاع مقدس هستیم اما از طرف مقابل طبیعتا ایجاد بستر کار برای اقتباس تصویری، فیلم، سریال و... نیازمند مساعدت و هزینه مسئولان است که این بستر را آنها باید فراهم کنند، یعنی من نویسنده، فیلمساز یا کارگردان به تنهایی نمی توانم تصمیم بگیرم که یک سریال بسازم، مگر این که نهاد های فرهنگی و مسئولان به جایگاه و اهمیت اقتباس، توجه وعنايت داشته باشند و بودجه لازم را در اختیار گروه های تولید سینمایی و تلویزیونی بگذارند، کتاب های ارزشمند را انتخاب و موضوعات برجسته را احصا کنند و در اختیار سازندگان قرار دهند. این بخش نیازمند سیاست گذاران است، طبیعتا آنها باید اقدام کنند.

همیشه هر مسئولی در نهاد هایی که می توانست در این زمینه سرمایه گذاری کند، چه در ارشاد، چه در حوزه هنری و چه کانون پرورش و چه آموزش و پرورش و چه جاهای مختلف، همیشه شعار و وعده حمایت از اقتباس را داده است. من یادم است در حوزه هنری چند بار

این فرهنگ اختصاص یافته است. در این کتاب سعی بر این است که اولاً عاشورا را به عنوان واقعه ای از تاریخ زندگانی امام حسین (ع) مورد بررسی قرار دهد که بدون شناخت شخصیت و مرام حضرتش، شناخت فلسفه عاشورا ناممکن است و ثانیاً تا حد امکان و بضاعت و بهره گیری از تألیفات بزرگان تحریفات این برهه از تاریخ بشری را گوشزد نماید که قطعا بی نیاز از تکمیل نخواهد بود و هنوز جایی برای کوشش آیندگان و بیرون کشیدن در این صدف غبار آلوده باقی خواهد ماند.

بحث این که این کتاب ها را تبدیل به فیلم کنیم، شده و حتی کار تا جاهایی هم پیش رفته، ولی هیچ تاه به پای عمل نرسیده، نمی دانم گیر مرحله آخر چیست؟
به هر حال هر چه هست، از جانب نویسندگان نیست، نویسندگان با آن روحیه و با از خودگذشتگی ای که دارند، آماده تعامل هستند. البته ما مشکل دیگری هم که داریم، رعایت حقوق مادی و معنوی نویسندگان است و شاید تا حالا خیلی از دوستان آثارشان به صورت نصفه و نیمه ساخته شده و حتی اظهار نکرده اند که این اثر برای من است، یعنی این قدر از خودگذشتگی داشته اند، در صورتی که ممکن است حقوق مادی و معنوی آنها رعایت هم نشده باشد، ولی اینها مشکلاتی است در این مسیر که آن شاء... باید قدم به قدم و گام به گام پیش برویم. به هرحال من معتقدم اول باید مادر دری مان را ثابت کنیم، بعد تقاضای ارث و میراث کنیم. یعنی اول باید یک اثر، دو اثر یا ۱۰ تا اثر ساخته شود تا بتوانیم نقاط ضعف و قوت این مسیر اقتباس را در کشور ایران شناسایی و با غور و تعامل آن شاء... آن را حل کنیم.

در مجموعه کارهایی که در حوزه تاریخ شفاعی و خاطرات دفاع مقدس انجام شده، اگر یک برآیند کلی بگیریم، به نظر می آید در حوزه کردستان کمی نسبت به جاهای دیگر کمتر کار شده. این را قبول دارید؟

اتفاقا من هفته گذشته هم این بحث را در جلسه ای مطرح کردم. به هرحال درخصوص حوزه کردستان چون بحث گروهک ها و معاندین بود، یک حساسیت های خاصی وجود داشت و از طرفی خود مردم هم درگیر این قضایا بودند. شاید حس می شد که خیلی نباید به این فضای امنیتی و موضوع گروهک هایی که فکر می کردم فراموش شده اند ورود کنیم. این بحث مطرح بود که نباید بیابیم و اینها را دوباره علم یا مطرح کنیم. شاید این حس در وجود ما بود و احساس می کردم اگر کار نکنیم، بهتر از این است که کار کنیم و دوباره یک موضوعاتی را علم کنیم، ولی با

برش

تقریظ رهبر انقلاب بر کتاب «عصرهای کریسکان»

در مراسم دهمین پاسداشت ادبیات جهاد و مقاومت که در اسفند ۱۳۹۹ بحضور جمع محدودی از بیشکستان جهاد و مقاومت و فعالان حوزه ادبیات و هنر فاع مقدس در شهر سنج برگزار شد، تقریظ حضرت آیت... خامنه ای بر کتاب «عصرهای کریسکان» منتشر شد. کتاب عصرهای کریسکان، خاطرات آقای امیر سعیدزاده (سعيد سردشتي) از فعالیت های دوران پیش از انقلاب و مجاهدت های دفاع مقدس تا رنج های اسارت در زندان های کومله و دموکرات است که به قلم کیانوش گلزار راغب، تدوین و توسط انتشارات سوره مهر منتشر شده است. متن تقریظ رهبر انقلاب اسلامی بر این کتاب به شرح زیر است:

بسم... الزّمن الرّحیم

بسیار جذاب تهیه شده است؛ هم خود سرگذشت این جوان آزاده کرد جذاب است و هم نوع نگارش صریح و کوتاه و بی حاشیه کتاب. با این که نیروهای مبارز کرد طرفدار جمهوری اسلامی را از نزدیک دیده و شناخته ام، آنچه از فداکاری های آنان در این کتاب آمده، برایم کاملا جدید و اعجاب آور است. نقش مادر و همسر هم حقا برجسته است، دلاوری و شجاعت راوی و خانواده اش ممتاز است و نیز برخی عناصر دیگر کردی که از آنان نام برده شده است. در کنار این درخشندگی ها، رفتار قساوت آمیز و شرپرانه کسان دیگری که به دروغ از زنان مردم شریف کرد سخن می گفتند نیز به خوبی تشریح شده است. کتاب جامعی است؛ تاریخ، شرح حال، شناخت قوم کرد، شناخت حوادث تلخ و شیرین منطقه کردی در اوایل انقلاب... / در آذر ۹۹ مطالعه شد.

این فرهنگ اختصاص یافته است. در این کتاب سعی بر این است که اولاً عاشورا را به عنوان واقعه ای از تاریخ زندگانی امام حسین (ع) مورد بررسی قرار دهد که بدون شناخت شخصیت و مرام حضرتش، شناخت فلسفه عاشورا ناممکن است و ثانیاً تا حد امکان و بضاعت و بهره گیری از تألیفات بزرگان تحریفات این برهه از تاریخ بشری را گوشزد نماید که قطعا بی نیاز از تکمیل نخواهد بود و هنوز جایی برای کوشش آیندگان و بیرون کشیدن در این صدف غبار آلوده باقی خواهد ماند.

التهابات سال گذشته احساس می کنم امروز واقعا نیاز است که به صورت جدی بیابیم و به موضوعات کردستان بپردازیم و برای نسل جوانی که از آن دوران اطلاعات دقیقی ندارد، عملکرد، مواضع، رویکرد و جنایات این گروهک ها را کاملا و روشن و شفاف بیان کنیم تا با این شعارهای جذابی که امروز گفته می شود، مقایسه کنند و بفهمند عملکرد و شعار خیلی تفاوت دارد.

آیا توجه به این که یک جریان سفیدسازی کومله هم راه افتاده است، این کار اهمیت مضاعفی هم دارد.

دقیقا، یعنی با توجه به آن عملکرد، جنایات، خونریزی ها و برادر کشی ها که عموما هم خلق کرد قربانی شدند. اینها اگر روشن و شفاف بیان شود، فکر می کنم خود جوانان می فهمند که در پس این شعارهای جذاب، باتلافی نهفته است.

شما با توجه به این که خودتان کردستان بودید و در این درگیری ها حضور داشتید، این یک سوآلی است برای همه نسل جوان که به نظرم کسی مثل شما، فارغ از بحث نویسنده بودن، به عنوان کسی که در آن حوزه زندگی کرده اید، می توانید این سوآل نسل جوان را جواب دهید. این گروه ها به خصوص کومله الان مدعی هستند که ما اصلا هیچ نیت تجزیه طلبانه ای نداریم. آیا واقعا راست می گویند؟

این ها چون همیشه از یک زاویه فریبکاری وارد ادهان می شوند، دقیقا خیلی مرموزانه اهداف شان را مطرح می کنند. اگر شرایط عمومی ایران کاملا ملتهب و به هم ریخته باشد، طبیعتا دنبال تجزیه هستند. اگر تا حدودی بینابین باشد، دنبال خودمختاری هستند و اگر ببینند واقعا مردم ایران همدل و همراه هستند و حکومت مرکزی قدرتمند و قوی است، دنبال فدرالیسم هستند. یعنی اینها خودشان را مرموزانه و شیطنان آمیز با شرایط وفق می دهند، ولی هدف اصلی اینها طبیعتا تجزیه و خودمختاری است البته چون امروز به ضعف و به سراسیمگی سقوط رسیده اند، مجبورند یک مقدار با انعطاف مسائل خودشان را در یک پوششی که قابل قبول تر باشد، بیان کنند. از روز اول، هدف از جنگ مسلحانه این گروه ها تجزیه و خودمختاری بود.

اگر یکی جوانی الان بخواهد برود و یک سیر مطالعاتی داشته باشد و مسأله کردستان و ماجراهای کومله را به صورت کامل متوجه شود، شما کتاب یا فیلم خاص یا موضوع خاصی را برای نسل جوان پیشنهاد می دهید که با واقعیت ماجرای کردستان آشنا شود؟

من احساس می کنم الان جدیدترین کاری که می تواند در این زمینه به نسل جوان کمک کند، همین کتاب «سیطره» است. از لحظه ای که یک نوجوان، یک دختر نوجوان یا جوان ایرانی که شیفته شعارهای فریبنده گروهک ها می شود، از آن لحظه ای که با او ارتباط می گیرند، همین طور در فضای مجازی، به او پیشنهاد می دهند که وارد این گروهک ها شود و حتی قدم به قدم او را می کشانند لب مرز و بعد هم با خودروی لیا علاوی که یک خودروی خاصی است مثل باتول خودمان که به آن می گویند لیا علاوی، می آیند لب مرز و ایشان را سوار می کنند و می برند درون اردوگاه ها و آنجا به او آموزش نظامی می دهند و تا زمانی که لباس و

فراخوان

فراخوانی برای شاعران بدون کتاب

کانون ادبی منظومه با همکاری انتشارات نزدیکتر برای پنجمین سال متوالی فراخوان جایزه ادبی روشنایی ویژه شاعران بدون کتاب را منتشر کرد.

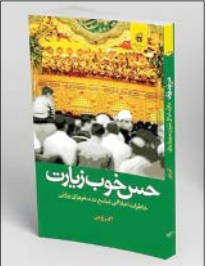
فراخوان جایزه ادبی روشنایی مخصوص

شاعرانی است که تاکنون مجموعه ای به صورت مستقل در فضای نشر کشور منتشر نکرده اند. بنابر این فراخوان شاعران بدون کتاب، بدون محدودیت سنی و جغرافیایی تا پایان شهریور فرصت دارند که آثار خود را به دبیرخانه جایزه ادبی روشنایی ارسال کنند. در این جایزه آثار تالیفی به زبان فارسی بررسی خواهد شد و هر شرکت کننده مجاز به ارسال یک کتاب خواهد بود. حداقل تعداد آثار برای هر کتاب ۳ اثر است. برنده جایزه روشنایی فرصت انتشار یک کتاب به صورت رایگان در انتشارات نزدیکتر به همراه هدیه نقدی را دریافت خواهد کرد. علاقه مندان برای ارسال آثار می توانند یک نسخه از مجموعه خود را به همراه مشخصات فردی به انتشارات نزدیکتر ارسال کنند.

تاره های نشر

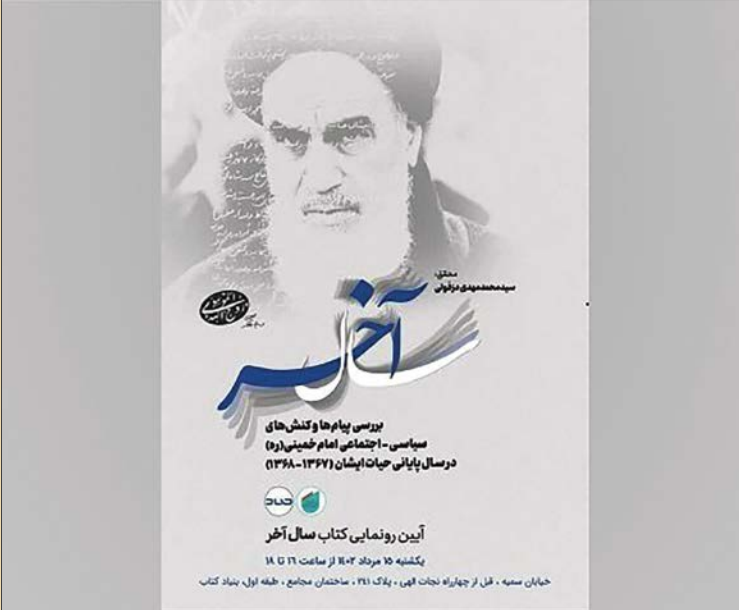
کتاب «حس خوب زیارت» روانه بازار نشر شد

کتاب «حس خوب زیارت (خاطرات اخلاقی تبلیغ در سفرهای زیارتی)» اثر اکبر زارعی در معاونت فرهنگی و تبلیعی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم تهیه

و به همت مؤسسه بوستان کتاب در ۱۳۰ صفحه به چاپ رسید. خاطره نگاری و بیان تجربیات مبلغین در امر تبلیغ می تواند به عنوان الگوی تبلیغی موفق در اختیار دیگران قرار گیرد تا دیگران نیز بتوانند در فرصت های تبلیغی از آن تجربیات استفاده کنند و خود را در برابر صحنه های تبلیغی آماده سازند. کتاب حاضر بازگشتی است از خاطرات اخلاقی برخی از مبلغان گرمی در سفرهای تبلیغی زیارتی در داخل و خارج از کشور. به جز چند مورد از این خاطرات که برگرفته از کتب و مجلات است، بقیه خاطرات را نویسنده از طریق مصاحبه با مبلغان گرمی گردآوری کرده است. سفرهای زیارتی که در این کتاب مطرح شده شامل مشهد، سوریه، لبنان، کربلا و حج است که عناوین برخی از این خاطرات عبارت است از: تأثیر احترام در عذرخواهی، احترام به زائر ارجمین حسینی، سرینده های رنگی، روشنگری در انتخاب راه صحیح، برخوردی، قریب عراقی، حرکت به سوی حرم، لقمه حرام، احرام کت وشلواری، پیرمرد قلیانی، مدارا با همسفران کاروان، کمک به زائر مریض و ...

قاب

آیین رونمایی کتاب «سال آخر»، بررسی پیام ها و کنش های سیاسی اجتماعی امام خمینی(ره) در سال پایانی حیات ایشان (۱۳۶۸ - ۱۳۶۷) نوشته سید محمد مهدی دژفولی برگزار می شود.

سال آخر حیات امام راحل اتفاقات مهمی افتاد و تصمیم های مهمی تر گرفته شد که در سرنوشت کشور تأثیری حیاتی داشته است. کتاب سال آخر ضمن بیان این اتفاقات، آنها را مورد بررسی و تحلیل قرار می دهد.

مراسم رونمایی مورد اشاره فردا ۱۵ مرداد از ساعت ۱۶ الی ۱۸ به بنیاد کتاب واقع در خیابان سمیه، قبل از چهارراه نجات اللهی، پلاک ۲۴۱، ساختمان مجامع، طبقه اول برگزار می شود.